

מסרים לכל...

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

'אם לא יגיד...' (ה' א')

בענייני חינוך ילדים צריך לדעת שאסור לחסוך בדיבורים יש והורים מדברים עם ילדיהם בנושא מסויים ונראה להם שהילדים לא הפנימו את הדברים ולכן אולי חבל על הזמן... מסקנה זו אינה נכונה כלל ועיקר. הילד קולט, הדברים נרשמים במוחו אבל יש מקרים שהתוצאות נראות רק לאחר זמן רב. לפתע מגלים ההורים שכל מה שדיברו - ממש כל מילה - נקלטה ועוד איד! אביא כאן סיפורו של תלמיד חכם ממנו אפשר ללמוד שלא צריך לחסוך בדיבורים. וזה סיפורו:

בימי החופש נסעתי עם בני לירושלים. 3 קילומטרים לפני הכניסה לעיר התחמם מנוע הרכב. נאלצתי להשאיר את המכונית בצד הדרך ולהגיע לעיר רגלי כדי להביא מים. הדרך בעליה התלולה הייתה כמובן קשה מאוד מזג האוויר באותו יום היה חם במיוחד, ולכן התעייפנו מאוד, ובאמצע הדרך כמעט שנשברנו. נאלצנו לנוח בצל ורק לאחר חצי שעה של מנוחה יכולנו להמשיך ולטפס לעיר. הטיפוס היה ממש צעד אחר צעד. ולבסוף הגענו. נכנסנו לאחת החנויות לקחנו מים והחילונו לרדת לכוון הרכב. הדרך בחזור הייתה כמובן יותר קלה ועשינו אותה בשמחה ובמהירות. לבנו נשא את רגלינו. הרגשנו את ההבדל שבין הקושי העצום שהיה בעליה ובין הקלות שבה מתבצעת הירידה. לאחר ששפכנו את המים לתוך הרדיאטור, המשכנו ברכב בדרך העולה ירושלימה. והנה, עוד לפני הכניסה לעיר פורץ הבן שלי בצעקה: 'אבא עכשיו הבנתי'.

הבטתי לעברו וניסיתי לברר את כוונתו, אבל הוא חזר שנית על 'ההצהרה הדרמטית' שלו: 'אבא עכשיו הבנתי מה שאמרת לי כל הזמן'... הוא הבין אבל אני לא ידעתי למה הוא מתכוון. ואז הוא הצביע על הכביש שבו עשינו את העלייה והירידה, ואמר: 'אבא מה אתה לא מבין? הלא במשך כל החודשים האחרונים אתה מנסה להסביר לי שדרך העלייה היא הרבה יותר קשה, אך לאחר שמגיעים אל המטרה, מתעוררת בלב הנאה גדולה, וסיפוק רב מציף את האדם על כי עמד במשימה והצליח לעלות. זוכר או לא? נזכרתי.'

והבנתי לסיבת ההתרגשות שתקפה אותנו. הבן הזה היה נתון במשך תקופה ארוכה במשבר קשה, הוא ניסה לעלות ולהתעלות בלימודו, ולא הצליח. אני מצידי הענקתי לו את מלא העידוד הנדרש, וניסיתי להסביר לו שדרך העלייה היא אכן קשה, אבל כל דבר טוב נקנה בקשיים, ואחר כך כשמתגברים נוצרת הנאה גדולה בלב. הבן שמע, רצה לקבל, אבל מן הסתם הייתה חסרה לו המחשה ברורה. את המחשה קיבל רק בנסיעה לירושלים. וכפי שאמר הוא בעצמו: 'כל זה לימד אותי והמחיש לי בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, שאכן כך הם פני הדברים גם בעבודת ה', והחלטתי להמשיך ולהתאמץ בניסיונותיי להתקרב אל הקב"ה'.

(עלינו לשבח)

פינת החלכה

הלכות ומנהגי ברית מילה / המשך

ברית לתינוק חולה (רס"ג)

א: לא מלים תינוק חלש וחולה.

ב: תינוק שנולד במשקל נמוך (פחות 2.200 ק"ג) ברוב המקרים דוחים את הברית, עד שיעלה במשקל.

ג: צריך להודיע למוהל על המשקל מיד כשמודיעים לו על הברית.

ד: ישנם שלשה סוגי חולי שבגללם דוחים את הברית.

א: מחלה שמחלישה את כל הגוף: חוסר דם שמצריך טיפול, חום מעל 38 מעלות, צהבת פיזיולוגית המצריכה החלפת דם, וכדו'

מחלות מסוג זה לא רק שדוחות את הברית עד שהתינוק יבריא, צריך להמתין אחרי שהתינוק מבריא עוד שבע יממות, עד שאפשר למול אותו.

ב: מחלה מקומית שהצריכה טיפול. כגון מחלה בדרכי השתן שמצריכה טיפול וכדו' ממתנינים שבעה ימים מאז שהתינוק הבריא, אפילו אם הוא ממשיך לקבל תרופות זמן ארוך יותר. המשך אי"ה בשבוע הבא.

חכמת חיים: שכל טוב הוא זה המודע לסכנות הכרוכות בשימוש הבלעדי. (מהספר שימח"ה)

עוד על עישון אצל ילדים

במאמרים הקודמים כתבנו על גורמי העישון ודרכי הטיפול. (עד כמה שאפשר...)
הפעם רציתי להתייחס לטיפול מניע.

כשילד מתחיל לעשן / לנרגל / לשתות משקאות חריפים, זה כבר מאוחר מידי, והסיכויים להצליח בטיפול קלושים. אפשר לעזור לילד עוד בגיל הילדות לא להגיע למצבי של עישון / שתייה. צריך לשוחח הרבה – אבל הרבה, בהודמנויות שונות עם ילדים כבר מגיל צעיר מאוד (אפשר כבר בגיל 7). לא שיחות מוסר, וגם לא שטיפות מוח, אלא שיחות חברתיות וידידותיות, כשכל פעם שמים דגש על פן אחר של הנושא. לדוגמה: שיחה על הצורך החברתי לעשן כדי להיות שייך, או שיחה על עישון כתוצאה מלחץ חברתי, ואיך מתמודדים עם לחץ חברתי. כשהילד רוכש כלים מילדות, כשיגיע לבגרות יהיו כבר באמתחתו הכלים שרכש, ובהם ישתמש כדי לא להגיע למצבים אותם אנו רוצים למנוע. עוד על הנושא אי"ה בשבוע הבא.

בהצלחה
ושבת שלום, שושנה.

בהצלחה עם הרבה תפלות, שושנה.

"אל פתח אוהל מועד יקריב אותו לרצונו לפני ה'..."

יקריב אותו: רש"י: 'מלמד שכופין אותו אפילו מי שכופין אותו להביא קרבן, זה רק עד פתח אוהל מועד, שלא רצה להודות בחטאו בתוקף השפעת הסביבה והחומרנות שהוא שקוע בה. אבל כשעבר את פתח אוהל מועד ונכנס לאווירת המשכן, והרגיש בקדושת המקום והסביבה, מיד נשתנה וגבר אצלו הרצון להביא קרבן. וזה שנאמר: אל פתח אוהל מועד יקריב אותו- בעל כורחו. אבל- לרצונו לפני ה'- כשבא לפני המקדש.

(עיטור תורה)

סיפור לשבת

לב מלכים ביד ה'

בעיר דננבורג כהן רב, חסיד חב"ד, ענק בתורה, ר' ליב שמו. כל ימות השבוע ישב בבית-המדרש והגה בתורה. רק לקראת שבת קדש היה שב לביתו. לרב היה בן יחיד, שהצליח בעסקיו ונעשה עשיר גדול. הבן היה מספיק הטקסטיל הגדולים של צבא רוסייה וגם קבלן-בנין שהעמיד את שרותיו לצבא. פעם אחת הקים בנין דננבורג, שנועד לשמש את מפקדת הצבא האזורית. זה היה בנין גדול-ממדים, בעל אולמות רבים וחדרים לרב. זמן קצר לאחר שהוקם הבנין נזדמן לדננבורג הקיסר ניקולאי, ואנשי הצבא נצטוו להציג לפניו את הבנין החדש. הקיסר צעד בראש ולצדו ראש המפקדה, קצין בדרגת גנרל, ואחריהם שבל ארד של אנשי צבא ופמלית הקיסר. לצד הגנרל פסע גם מקים הבנין, בנו של ר' ליב, למקרה שתשאל שאלה הקשורה בבנין והגנרל לא ידע להשיב עליה. הקיסר היה שרוי במצב-רוח קודר, פדרכו. בשבט בקרתו הקשה בחן כל חדר וכל אגף בבנין. פה ושם העיר הערות, סנן תגובות, אך בסך-הכל נראה היה שהבקור עובר בשלום.

רגע בטרם עמד לצאת מהבנין, עצר הקיסר ליד אחד הקירות והתבונן בו ארכות. פחד וחרדה אפפו את הגנרל. כמי שהפיר היטב את הקיסר, היה הגנרל מודע היטב לשגינותיו והתכוון לרוע מכל. "הקיר עקום!", רטן הקיסר ונעץ עיניו נוקבות בגנרל. הגנרל לא ידע את נפשו מפחד ולשונו נעתקה מפיו. "הבניה נעשתה על-ידי טובי הבנאים, אשר השתמשו בכלי מדידה מדויקים ביותר", נשמעה לפתע התשובה. הקיסר הטח את ראשו כלא מאמין לעבר הקול, שלא היה אלא קולו של הקבלן היהודי. הגנרל, שהפיר את אפיו של הקיסר, נשם לרוחה. הזעם העצום על היהודי שהעז לסתור את קביעת הקיסר – ידע הגנרל – מחק באחת את הבקרת שאך לפני רגע הפנתה לעברו. בתוך פחות מדקה מצא את עצמו הקבלן היהודי, בנו של רב העיר, בדרכו לבית-הכלא.

השמועה על מאסר בנו של הרב פשטה והגיעה גם לאזני אמו. האם מהרה אל בית-המדרש, התפרצה לחדרו של בעלה וספרה לו בבהלה את שארע לבנים-יחידים. דאגתה לא היתה לשווא. כשהקיסר בכבודו ובעצמו שלח אדם לכלא, ידעו מתי המאסר החל, אבל לעולם לא נכלו לדעת מתי יסתים. הרב הקשיב לדברי אשתו במדה לא מעטה של קצ-רוח, כאלו אין הדברים נוגעים לו כל-כד. "מה את מרעישה עולמות", הגיב, "האם אינך מאמינה בהנהגת הקדוש-ברוך-הוא ובהשגחתו על כל המתרחש בעולמו?!" אולם בראותו את עיני אשתו, המביטות בו במבוכה ובתחנה, רכן לעברה ולחש: "דעי, כי לגוי אין בחיכה חפשית ולב מלכים ושרים ביד ה' הוא", ושב לתלמודו, כאלו לא ארע דבר.

זמן קצר לאחר שניצא הקיסר מדננבורג, הורח לאחד ממלגיו לשוב העיכה ולשחרר את היהודי מפלאו. אנשי פמליתו נדהמו מצעד כה בלתי-צפוי של הקיסר. "מדוע לא המתין הוד רוממותו לפחות עד בואנו אל התחנה הבאה, שממנה יכל היה לשלח צו פתוב וחתום, כמקבל, באמצעות הדאר!", העז אחד המקרבים לשאל את הקיסר. כל אותה שעה נראה היה הקיסר שקוע בהרהורים. "הזוכר אתה את הגנרל פלוגי?", יעור לפתע הקיסר מהרהוריו. "נדאי, זוכר אני", השיב השואל. "לפני שנים, בעת שהוד רוממותו סקר מסדר צבאי, לא היה שבע-רצון מתרגילי הסדר של אחד החילות ובו במקום שלח את הגנרל... "יפה", קטע אותו הקיסר. "ובכן, לפני זמן קצר, כשבקרתי בפלא, הפתעתי לגלות בו את הגנרל, שעדן היה כלוא. בקשתי שיזכיר לי על מה נכלא, וכשהזכיר לי, החלטתי שכבר בא על ענישו ושחררתי אותו... בעוד השואל מנסה לתהות על הקשר בין הדברים, שקע לפתע הקיסר שנית בהרהוריו. "ובכן, מענין מאוד", המשיך הקיסר, "אותו גנרל חשוב ונכבד בצבאי נשכח מתודעתי רגע אחד בלבד לאחר שנשלח על-ידי לכלא. שנים ארכות נמק בפלא וזכרונו לא עלה לפני כלל, עד שלא נזדמנתי בעצמי לשם וראיתיו במו-עיני. לעמתי זאת, יהודי מחצף זה, שהעז לסתור את דברי – דמותו לא משה מנגד עיני כל השעות האחרונות, ואינני מצליח להסיח ממנו את דעתי. אין לי בררה אלא לשחררו..."

(מתוך "תורתך שעשועי")